

Теорія і методика професійної освіти

УДК 793.31:378.147(477)

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.17737528>

Формування професійних компетентностей хореографа через інтеграцію класичного та народно-сценічного танцю

Нестеров Олександр Миколайович

доцент кафедри хореографічних та мистецьких дисциплін, Коледж хореографічного мистецтва «Київська муніципальна академія танцю імені Сержа Лифаря», Україна, м. Київ, вул. Костянтина Данькевича, 4А,

<https://orcid.org/0009-0005-2678-3327>

Башкірова Вікторія Валеріївна

викладач кафедри хореографічних та мистецьких дисциплін, Коледж хореографічного мистецтва «Київська муніципальна академія танцю імені Сержа Лифаря», Україна, м. Київ, вул. Костянтина Данькевича, 4А,

<https://orcid.org/0009-0000-4695-7578>

Федь Владислав Вікторович

викладач кафедри хореографічних та мистецьких дисциплін, Коледж хореографічного мистецтва «Київська муніципальна академія танцю імені Сержа Лифаря», Україна, м. Київ, вул. Костянтина Данькевича, 4А,

<https://orcid.org/0009-0005-7906-297X>

Прийнято: 12.11.2025 | Опубліковано: 27.11.2025

Анотація: На сьогоднішній день у вищій освіті спостерігається перехід на компетентнісні засади, що зумовлено потребою адаптації до вимог

сучасного ринку праці, інтеграції в європейський освітній простір, а також орієнтацією на розвиток практичних навичок, критичного мислення та здатності до самостійного прийняття рішень. У підготовці хореографів це передбачає інтеграцію технічних навичок, теоретичних знань, творчості та культурного розуміння для формування висококваліфікованих фахівців. Мета статті полягала в обґрунтуванні педагогічних умов, методів і засобів ефективного поєднання класичного та народно-сценічного танцю в системі фахової підготовки майбутніх хореографів. Для досягнення поставленої мети було використано загальнонаукові методи дослідження, а саме аналіз, синтез, порівняння та узагальнення. У результаті дослідження з'ясовано, що професійна компетентність є комплексною характеристикою здатності фахівця ефективно діяти у своїй професійній сфері, що ґрунтується на засвоєних у процесі навчання загальних і спеціальних знаннях, сформованих навичках, практичному досвіді, а також розвинених ділових та особистісних якостях. Професійний хореограф, у свою чергу, поєднує ролі педагога, репетитора та балетмейстера, що потребує від нього широкого спектра компетентностей від методичних і творчих до організаційних і комунікативних. Основні професійні компетентності хореографа включають виконавську, постановочну, педагогічну, комунікативну, культурно-мистецьку та рефлексивно-аналітичну. Окремо розглянуто вузькопрофесійні компетентності, зокрема методичну й емоційну, які формуються на основі глибокого оволодіння технікою та стилістикою основних напрямів хореографічного мистецтва. Зауважено, що провідну роль у формуванні всіх зазначених компетентностей відіграє освітній процес, який передбачає системну підготовку з опанування основ різних видів танцю, зокрема класичного та народно-сценічного. Наведено характерні особливості цих двох видів танцю, визначено їх взаємозв'язок, педагогічний потенціал. Проведене дослідження дає підстави зробити висновок, що формування професійних компетентностей

хореографа є складним і багатогранним процесом, який потребує інтеграції різних напрямів хореографічного мистецтва. Аналіз ролі класичного й народно-сценічного танцю засвідчив, що саме їх комплекс забезпечує гармонійний розвиток майбутнього фахівця, адже класичний танець формує технічну основу, дисциплінованість, пластичність і музичність, тоді як народно-сценічний розвиває емоційність, національну самобутність, сценічну виразність та креативність.

Ключові слова: хореографічна освіта, імпровізація, міждисциплінарний підхід, творчий потенціал, інноваційні освітні підходи.

Formation of professional competencies of a choreographer through the integration of classical and folk stage dance

Oleksandr Nesterov

Associate Professor of the Department of Choreographic and Artistic Disciplines,
College of Choreography Art “Serge Lyfar Kyiv Municipal Academy of Dance”,

Ukraine, Kyiv, 4A Kostiantyna Dankevycha St.,

<https://orcid.org/0009-0005-2678-3327>

Viktoriia Bashkirova

Lecturer of the Department of Choreographic and Artistic Disciplines, College of
Choreography Art “Serge Lyfar Kyiv Municipal Academy of Dance”, Ukraine, Kyiv,

4A Kostiantyna Dankevycha St., <https://orcid.org/0009-0000-4695-7578>

Vladyslav Fed

Lecturer of the Department of Choreographic and Artistic Disciplines, College of
Choreography Art “Serge Lyfar Kyiv Municipal Academy of Dance”, Ukraine, Kyiv,

4A Kostiantyna Dankevycha St., <https://orcid.org/0009-0005-7906-297X>

Abstract: *Today, higher education is undergoing a transition to competency-based approaches, which is due to the need to adapt to the requirements of the modern labor market, integrate into the European educational space, and focus on the development of practical skills, critical thinking, and the ability to make independent decisions. The training of choreographers involves the integration of technical skills, theoretical knowledge, creativity, and cultural understanding to form highly qualified specialists. The purpose of the article was to substantiate the pedagogical conditions, methods, and means of effectively combining classical and folk stage dance in the system of professional training of future choreographers. To achieve the goal, general scientific research methods were used, namely analysis, synthesis, comparison, and generalization. As a result of the study, it was found that professional competence is a complex characteristic of a specialist's ability to act effectively in his professional field, which is based on the general and special knowledge acquired in the process of training, skills formed, practical experience, and also developed business and personal qualities. A professional choreographer, in turn, combines the roles of a teacher, tutor and ballet master in his activities, which requires a wide range of competencies from him - from methodological and creative to organizational and communicative. The main professional competencies of a choreographer include performing, staging, pedagogical, communicative, cultural and artistic, reflective and analytical. Narrowly professional competencies are considered separately, in particular methodical and emotional, which are formed on the basis of deep mastery of the technique and style of the main directions of choreographic art. It is noted that the leading role in the formation of all these competencies is played by the educational process, which involves systematic training in mastering the basics of various types of dance, in particular classical and folk-stage. The characteristic features of these two types of dance are given, their relationship and pedagogical potential are determined. The conducted research gives grounds to conclude that the formation of professional competencies of a choreographer is a complex and multifaceted process that requires*

the integration of various directions of choreographic art. Analysis of the role of classical and Ukrainian folk and stage dance showed that it is their complex that ensures the harmonious development of a future specialist: classical dance forms the technical basis, discipline, plasticity and musicality, while folk and stage dance develops emotionality, national identity, stage expressiveness and creativity.

Keywords: *choreographic education, improvisation, interdisciplinary approach, creative potential, innovative educational approaches.*

Постановка проблеми. Нині в багатьох країнах світу, зокрема і в Україні, система освіти орієнтується на компетентнісний підхід, який є ефективним засобом підвищення якості навчання та підготовки висококваліфікованих фахівців. Реалізація цього підходу передбачає як розширення обсягу знань, так і набуття майбутніми спеціалістами практичного досвіду професійної діяльності. Перехід сучасної освіти на компетентнісні засади зумовлений тим, що такий підхід охоплює більше, ніж просто засвоєння предметних знань, умінь і навичок. Окрім фахових компетенцій він передбачає формування гуманістичних, морально-етичних, культурних, естетичних, мотиваційних та інших компонентів, спрямованих на особистісний розвиток і досягнення цілісного результату навчання.

У контексті підготовки майбутніх хореографів компетентнісний підхід набуває особливої актуальності, оскільки професійна діяльність у галузі хореографічного мистецтва вимагає не лише досконалого володіння технікою виконання, але і глибокого розуміння культурних традицій, стилістики та художньо-естетичних особливостей різних танцювальних напрямів. Формування професійних компетентностей хореографа потребує цілісного поєднання теоретичних знань, практичних умінь, творчих здібностей і художнього мислення. Відповідно, дослідження найбільш ефективних підходів

для підготовки висококваліфікованих фахівців є актуальним завданням, спрямованим на вдосконалення системи хореографічної освіти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У статті В. Котова та М. Пшеничних розглянуто особливості формування професійних компетентностей педагогів-хореографів. Автори зауважили, що цей процес передбачає формування фахівця, здатного аналізувати та планувати власну діяльність, мислити і діяти самостійно в професійній сфері, незалежно від зовнішніх впливів та обставин, приймати відповідальні рішення, визначати цілі та вибудовувати індивідуальні стратегії їх досягнення [1]. У свою чергу, В. Прянічніков та Л. Прянічкіова систематизували основні компетентності хореографа та виявили 10 основних груп із конкретними поведінковими індикаторами, які охоплюють професійно-технічні, творчі, педагогічні, організаційно-управлінські, комунікативні, аналітичні, адаптивні, технічні, культурні й етичні аспекти професійної діяльності [2]. Окремі питання підвищення майстерності та вдосконалення підготовки майбутніх хореографів були предметом досліджень П. Фриза. Науковець наголосив також на тому, що сучасний хореограф, окрім відмінної фізичної підготовки, знань з історії вітчизняного і зарубіжного хореографічного мистецтва, музичної грамоти, сценографії та історії костюма, має володіти методикою викладання класичного, народно-сценічного, українського і сучасного танців [3].

Провідну роль класичного танцю в підготовці хореографів було доведено в дослідженні Л. Хоппер, А. Вайдемманн та Я. Карін [4]. Аналіз ролі класичного танцю в розвитку творчості професійних хореографів провели Л. Клементс та С. Нордін-Бейтс, зробивши акцент на тому, чи існують гендерні відмінності в цьому процесі [5]. У своїй праці О. Бикова зауважила, що класичний танець був і залишається основою систематичного, послідовного та методичного навчання здобувача хореографічної освіти. Саме він формує фундаментальні технічні

навички, розвиває правильну постановку тіла, координацію, пластику, музикальність і сценічну культуру [6].

Водночас важливе місце у професійній підготовці майбутніх хореографів посідає і народно-сценічний танець, що підтверджується результатами досліджень таких науковців, як Н. Пижианова, С. Куценко, П. Волошин [7], О. Єфімов, В. Алтухов [8], Ч. Сяо [9]. Слід окремо підкреслити науковий здобуток А. Максименка, який висвітлив особливості викладання народного танцю в закладах вищої освіти та приділив особливу увагу мультидисциплінарному підходу, що забезпечує більш широкі можливості професійної підготовки майбутніх хореографів [10].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Попри значну кількість наукових досліджень, присвячених професійній підготовці майбутніх хореографів, питання ефективного поєднання класичного та народно-сценічного танцю (з особливим акцентом на українському народно-сценічному танці) в системі фахової підготовки майбутніх фахівців залишається недостатньо розкритим. Ця стаття покликана з'ясувати, яким чином взаємодія цих двох танцювальних систем може посилювати не тільки технічну, але і методичну, культурно-мистецьку, рефлексивно-аналітичну та педагогічну складові професійної компетентності.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Мета статті – обґрунтувати педагогічні умови, методи та засоби, що забезпечують ефективне поєднання класичного та народно-сценічного танцю в системі фахової підготовки майбутніх хореографів.

Завдання статті:

1. Розкрити сутність поняття «професійна компетентність хореографа» та її структуру в контексті сучасної мистецької освіти.
2. Проаналізувати роль класичного та народно-сценічного танцю у формуванні професійних компетентностей майбутнього хореографа.

3. Визначити педагогічні умови та методичні підходи до інтеграції класичного та народно-сценічного танцю в освітньому процесі.

Виклад основного матеріалу дослідження. Перш за все, слід охарактеризувати поняття «професійна компетентність» для розуміння його значення в підготовці майбутніх фахівців хореографічного напрямку. Професійна компетентність – це комплексна характеристика здатності фахівця ефективно діяти у своїй професійній сфері, що ґрунтується на засвоєних у процесі навчання загальних і спеціальних знаннях, сформованих навичках, практичному досвіді, а також розвинених ділових та особистісних якостях [11, с. 89]. Вона є ключовим складником професіоналізму особистості, визначає межі її професійної діяльності, сферу компетенції і рівень майстерності. Сукупність знань і вмінь, які постійно поглиблюються та вдосконалюються, забезпечує високу результативність у професійній діяльності. Сучасний хореограф поєднує у своїй діяльності ролі педагога, репетитора та балетмейстера, що потребує від нього широкого спектра компетентностей від методичних і творчих до організаційних та комунікативних.

Основні професійні компетентності хореографа охоплюють комплекс знань, умінь, навичок та особистісних якостей, які забезпечують ефективну творчу, педагогічну та виконавську діяльність у сфері танцювального мистецтва (рис. 1).

Саме ці загальні компетентності формують основу професійної майстерності фахівця у сфері хореографічного мистецтва. Окрім них варто також розглянути вузькопрофесійні компетентності. До них ми відносимо методичну складову, яка охоплює як традиційні, так і сучасні методики та технології навчання техніки, стилю виконання основних елементів різних видів танцю: народно-сценічного, класичного, дуетно-сценічного, історико-побутового, бального, модерн, джаз-танцю та інших сучасних напрямів. Важливе місце в структурі цих компетентностей посідає також емоційна складова майбутнього

педагога-хореографа, що забезпечує виразність, художню переконливість і глибину творчого самовираження у виконавській та педагогічній діяльності.

Рисунок 1

Професійні компетентності хореографа

Виконавська компетентність

- Охоплює володіння різними техніками танцю (класичний, народний, сучасний, естрадний, бальний тощо), вміння передавати художній образ через рух та передбачає розвинуту сценічну виразність і пластику хореографа

Постановочна компетентність

- Містить у собі здатність створювати хореографічні композиції, номери, вистави, вміння працювати з музичним матеріалом, синхронізуючи рух і звук, а також розуміння етапів репетиційного процесу та побудови виступу

Педагогічна компетентність

- Передбачає володіння сучасними методами та формами навчання, розуміння психологічних особливостей учнів і створення умов для їхнього самовираження в танці

Комунікативна компетентність

- Являє собою здатність хореографа ефективно взаємодіяти з учасниками творчого процесу, встановлювати продуктивні міжособистісні відносини та забезпечувати сприятливий психологічний клімат у колективі

Культурно-мистецька компетентність

- Передбачає глибоке усвідомлення місця танцювального мистецтва в системі світової культури та здатність до творчої інтеграції різних видів мистецтв

Рефлексивно-аналітична компетентність

- Здатність хореографа усвідомлювати, оцінювати та вдосконалювати власну професійну діяльність, критично аналізувати результати творчого і педагогічного процесу, а також здійснювати саморозвиток на основі отриманого досвіду

Джерело: власна розробка авторів.

Основним завданням хореографа є перетворення тіла на слухняний інструмент, здатний передавати внутрішній стан та емоції людини. Водночас виконавцю важливо досягти гармонії між тілом і душею в русі, навчитися вільно користуватися мовою тіла під час імпровізації, утверджувати себе в танці, проявляючи творчу волю та індивідуальність [12]. Реалізація цих цілей стає можливою завдяки ефективній професійній підготовці майбутніх хореографів у закладах вищої освіти. Таким чином, вузькопрофесійні компетентності

формується на основі глибокого оволодіння технікою та стилістикою основних напрямів хореографічного мистецтва. У цьому контексті класичний і народно-сценічний танець відіграють провідну роль, оскільки саме вони забезпечують системність, послідовність і художню цілісність підготовки майбутніх педагогів-хореографів.

Усі напрями хореографічного мистецтва, зокрема народний і сучасний танець, базуються на елементах класичного танцю, який являє собою системну методичку рухів, спрямовану на формування дисциплінованого, гнучкого й естетично довершеного тіла виконавця. Основи класичного танцю мають універсальний характер, тому незалежно від подальшої спеціалізації танцівника, опанування хореографічного мистецтва має розпочинатися саме з класичної школи. Оволодіння високим рівнем виконавської майстерності можливе лише за умови глибокого засвоєння принципів і техніки класичного танцю.

У системі хореографічної освіти засвоєння класичного танцю майбутніми хореографами відбувається в різних формах, переважно шляхом вивчення методички його виконання, опанування екзерсису, виконання навчальних етюдів, окремих фрагментів, концертних номерів і вистав. Як навчальна дисципліна класичний танець є чітко організованою системою рухів, оволодіння якою здійснюється поступово від простого до складного, із систематичним повторенням, закріпленням і поетапним ускладненням матеріалу протягом усього навчального процесу [6].

Практичний досвід провідних хореографів засвідчує, що обмеження навчального процесу лише роботою над репертуаром без систематичних занять класичним танцем не забезпечує належного рівня технічної підготовки та художньої виразності виконання. Відсутність тренувальної практики у сфері класичної хореографії насамперед негативно впливає на техніку рухів, позбавляючи танець точності, гармонійності та граційності, які формуються

лише на основі засвоєння фундаментальних принципів класичного танцю [13, с. 168].

Отже, основні переваги класичного танцю можна чітко згрупувати за кількома напрямками (табл. 1).

Таблиця 1

Основні переваги класичного танцю у підготовці майбутніх хореографів

Напрямок	Характеристика
Фізичний розвиток	<ul style="list-style-type: none"> • класичний танець сприяє правильній поставі, пропорційності тіла, витонченості форм; • постійні тренування зміцнюють м'язовий корсет, підвищують рухливість суглобів; • складні комбінації вимагають узгодженості дій різних частин тіла; • майбутні хореографи навчаються зберігати рівновагу та стійкість у складних позиціях і рухах;
Естетичний і художній розвиток	<ul style="list-style-type: none"> • відпрацьовується пластика, виразність рухів, граційність; • хореограф вчиться відчувати музику, точно підлаштовуючи рухи під її темп і динаміку;
Психічний і особистісний розвиток	<ul style="list-style-type: none"> • заняття вимагають концентрації, дисципліни та витримки, в результаті чого формується фізична та психічна зібраність майбутнього хореографа; • тіло стає «інструментом», яким можна свідомо керувати, що виховує самоконтроль і цілеспрямованість

Джерело: узагальнено авторами на основі аналізу [6].

Численними дослідженнями доведено, що класичний танець є основою хореографічної освіти [14, с. 135]. Його опанування спрямовано на розвиток фізичних якостей танцівників і формування необхідних технічних умінь. Також оволодіння елементами класичного танцю сприяє вихованню загальної культури та формуванню музичного смаку.

Таким чином, класичний танець створює власний інформаційний простір, у межах якого відбувається становлення хореографа. Активне опанування великого обсягу хореографічної лексики під музичний супровід стимулює розвиток музично-рухової пам'яті. Внаслідок цього формується тілесне запам'ятовування танцювальних комбінацій, яке закріплюється в довготривалій пам'яті. З часом на основі цього процесу накопичується танцювальний досвід. Важливою рисою формування хореографічних умінь і навичок є постійне прагнення до самовдосконалення через систематичні фізичні тренування.

Проте для повноцінного становлення хореографа цього недостатньо, адже важливо не лише володіти технікою, але й уміти наповнювати рухи змістом, емоцією та національним колоритом. Саме тому логічним продовженням і доповненням класичної школи стає народно-сценічний танець, який збагачує виконавця новими засобами виразності, розкриває його індивідуальність, формує почуття національної ідентичності й емоційну глибину сценічного образу.

Під народно-сценічним танцем розуміють народний танець, адаптований до умов сцени та збагачений новими засобами виразності, при цьому збережено його основні національні риси та характерні особливості. Фундаментом народно-сценічного танцю, як і танцювального мистецтва загалом, є танцювальний рух, а саме його інтерпретація, ритмічність, темп і пластичне наповнення. Саме така природа народно-сценічного танцю зумовлює низку його переваг у професійній підготовці майбутніх хореографів (табл. 2).

Таблиця 2

Переваги народно-сценічного танцю у підготовці майбутніх хореографів

Напрямок	Характеристика
Збереження та популяризація національної культурної спадщини	Вивчення народно-сценічного танцю забезпечує формування в майбутніх хореографів ціннісного ставлення до традицій, розуміння етнокультурних

Напря́м	Характеристика
	кодів і здатність інтегрувати їх у сучасні хореографічні практики
Підвищення фізичної витривалості та координації	Народно-сценічний танець характеризується наявністю великої кількості стрибків, обертальних елементів і складних комбінацій, що зміцнює фізичну підготовку майбутніх хореографів
Збагачення емоційно-образної виразності	Проявляється в забезпеченні більш глибокого зв'язку між технікою та художнім образом, формуючи здатність передавати характер і настрої через рух
Формування музично-ритмічної чутливості	Під час опанування народно-сценічного танцю здобувачі хореографічної освіти розвивають уміння точно співвідносити рух із музикою, розпізнавати ритмічні малюнки, характерні для конкретних етнографічних регіонів, формувати почуття ансамблевого ритму, адже народно-сценічний танець нерідко виконується у групах

Джерело: власна розробка авторів.

Аналіз наукових досліджень у сфері танцювального мистецтва дає підстави стверджувати, що зміст народно-сценічного танцю розкривається через удосконалені виражальні засоби, такі як пантоміма, жести, хореографічна лексика, малюнок танцю, сценічний образ і музичний супровід [7, с. 255]. Оволодіння майбутніми хореографами народно-сценічною лексикою, як однією з основних складників цього виду танцю, передбачає глибоке вивчення теорії і послідовне засвоєння технік виконання танцювальних комбінацій різних національних традицій. Основна увага зосереджується не лише на техніці руху, але і на його образно-лексичній виразності, розвитку творчих умінь, художньо-естетичному сприйнятті світу та індивідуальному підході до творчості, що зрештою сприяє вдосконаленню майстерності виконання народно-сценічного танцю.

Реалізація цілісного підходу до інтеграції класичного та народно-сценічного танцю у професійній підготовці хореографа передбачає створення педагогічної системи, в якій обидва напрями не протиставляються, а взаємно доповнюють один одного. Класичний танець формує у здобувачів чітку техніко-рухову базу, дисципліну тіла, правильну постановку корпусу та кінцівок, музикальність, гармонію руху, тоді як народно-сценічний танець розвиває емоційно-образне мислення, здатність до імпровізації, виразність, комунікативність та етнокультурну ідентичність.

Одним із ефективних інструментів такої інтеграції виступає метод імпровізації, який сприяє розвитку творчої самостійності здобувачів хореографічної освіти. Цей метод формує здатність адаптувати засвоєні рухові схеми до нових художніх завдань, активізує уяву, стимулює пошук нових пластичних рішень [15, с. 245]. Імпровізаційна творчість у танці ґрунтується на спонтанності та безпосередності, дозволяючи хореографу постійно розвиватися та трансформуватися в процесі виконання. Вона спирається на новаторство та дослідницьку активність виконавця, який створює танцювальні рухи через тілесне самовираження та творче мислення, не обмежуючись наперед заданими структурами чи правилами [16, с. 74]. У педагогічному процесі це дозволяє переходити від відтворення готових хореографічних комбінацій до створення власних інтерпретацій, що є важливим чинником розвитку професійної компетентності майбутнього хореографа як творця та викладача.

Важливою умовою ефективного поєднання класичного та народно-сценічного компонентів є міждисциплінарний підхід, який забезпечує взаємозв'язок хореографії із музикознавством, історією мистецтв, етнологією, сценічним мовленням, акторською майстерністю та педагогікою. Завдяки цьому майбутні фахівці отримують цілісне бачення танцю як культурно-мистецького феномену, здатного відображати національні традиції у сучасному художньому контексті. Вищеописані поєднання відображають актуальний запит професійної

сцени сьогодення, що потребує виконавців, які однаково володіють академічною технікою та народно-сценічною стилістикою. Вдалим прикладом такої універсальності є випускники Київської муніципальної академії танцю імені Сержа Лифаря. Освітня програма академії вибудована таким чином, щоб формувати фахівця, здатного гармонійно поєднувати високу техніку з глибиною художнього мислення. Такий підхід забезпечує підготовку артистів, конкурентоспроможних на міжнародній арені та спроможних гідно представляти українську хореографічну школу у світовому культурному просторі.

Окрема увага приділяється розвитку індивідуальності кожного здобувача освіти, що дозволяє йому реалізувати себе не лише як виконавцю, а й у ролі педагога чи постановника. Професійну підготовку забезпечують досвідчені викладачі-практики, які передають здобувачам освіти як технічні компетентності, так і культуру сценічної відповідальності, естетичний смак та любов до мистецтва. Київська муніципальна академія танцю імені Сержа Лифаря таким чином поєднує академічну дисципліну та творчу свободу, формуючи випускників – носіїв високих мистецьких ідеалів і культурних цінностей. Загалом, поєднання аналітичного осмислення класичної школи з етнокультурними елементами українського народного танцю відкриває нові можливості для формування інноваційних методик викладання, що відповідають вимогам сучасної мистецької освіти.

Сучасний розвиток цифрових технологій відкрив широкі перспективи для опанування майбутніми хореографами народного танцю, зокрема в умовах дистанційного навчання, аналізу рухів і створення електронних архівів. Завдяки відеоурокам, вебінарам та онлайн-курсам народний танець можна вивчати незалежно від місця перебування здобувачів освіти. Такі платформи, як YouTube, Udemu чи Zoom, активно використовуються для засвоєння як теоретичних знань, так і практичних навичок. Дистанційні майстер-класи, які

проводять провідні педагоги, стали більш доступними, що сприяє активному обміну професійним досвідом між українськими та закордонними фахівцями у сфері хореографії. Технології 3D-анімації та захвату руху дають змогу точно відтворювати й аналізувати танцювальні рухи та їхню кінематику, що підвищує ефективність навчального процесу та удосконалює методику викладання. Використання спеціалізованих мобільних застосунків, зокрема «Dance Reality», дозволяє опанувати танцювальні комбінації за допомогою технології доповненої реальності (AR), роблячи навчання більш інтерактивним і наочним [10, с. 176]. У цьому контексті слід наголосити на тому, що сучасний розвиток педагогіки танцю потребує впровадження інноваційних підходів, що гармонійно поєднують традиційні методики навчання з новітніми технологіями й актуальними тенденціями у сфері хореографічного мистецтва.

Висновки. Отже, у сучасній мистецькій освіті професійна компетентність хореографа є комплексом теоретичних знань, практичних умінь, творчих і комунікативних здібностей, а також здатності до саморозвитку та художнього самовираження. Ефективне формування професійних компетентностей можливе за умови впровадження педагогічних і методичних підходів, спрямованих на інтеграцію класичного та народно-сценічного танцю в навчальний процес. Це передбачає поєднання технічної підготовки з творчими формами діяльності, використання міждисциплінарних зв'язків, застосування імпровізації, а також створення умов для художнього самовираження здобувачів освіти.

Таким чином, інтеграція класичного та народно-сценічного танцю в системі мистецької освіти сприяє формуванню всебічно розвиненого, компетентного та творчо активного хореографа, здатного не лише майстерно володіти танцювальною технікою, але і глибоко розуміти культурну сутність своєї професії і нести її цінності в сучасний мистецький простір.

Перспективним напрямком подальших досліджень вважаємо вивчення впливу такої інтеграції на розвиток педагогічної майстерності майбутніх

хореографів, а також розроблення практичних рекомендацій для викладачів мистецьких закладів освіти з метою вдосконалення системи професійної підготовки фахівців хореографічного профілю.

Список використаних джерел

1. Котов В. Пшеничних М. Формування професійної компетентності педагога-хореографа. *Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти*. 2023. № 19. С. 105–112. DOI: <https://doi.org/10.31865/2414-9292.19.2023.285673> (дата звернення: 07.11.2025).
2. Прянічніков В. В., Прянічнікова Л. Ю. Компетентнісний підхід у професійній підготовці хореографа-постановника. *Педагогічна Академія: наукові записки*. 2025. № 23. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.17383482> (дата звернення: 07.11.2025).
3. Фриз П. Формування професійних компетенцій майбутнього педагога-хореографа у процесі фахової підготовки. *Молодь і ринок*. 2023. № 11/219. С. 105–109. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2023.296979> (дата звернення: 07.11.2025).
4. Hopper L. S., Weidemann A. L., Karin J. The inherent movement variability underlying classical ballet technique and the expertise of a dancer. *Research in Dance Education*. 2018. Vol. 19, No. 3. P. 229–239. DOI: <https://doi.org/10.1080/14647893.2017.1420156> (дата звернення: 07.11.2025).
5. Clements L., Nordin-Bates S. M. Inspired or inhibited? Choreographers' views on how classical ballet training shaped their creativity. *Journal of Dance Education*. 2022. Vol. 22, No. 1. P. 1–12. DOI: <https://doi.org/10.1080/15290824.2020.1744154> (дата звернення: 07.11.2025).
6. Бикова О. В. Формування хореографічних умінь та навичок у студентів-хореографів засобами класичного танцю. *Академічні візії*. 2023. № 24.

URL: <https://www.academy-vision.org/index.php/av/article/view/644> (дата звернення: 07.11.2025).

7. Pyzhianova N., Kutsenko S., Voloshyn P. The role of folk dance in formation of the choreographer creative potential. *Amazonia Investiga*. 2020. Vol. 9, No. 27. P. 252–259. DOI: <https://doi.org/10.34069/AI/2020.27.03.27> (дата звернення: 07.11.2025).

8. Єфімов О., Алтухов В. Значення народно-сценічного танцю у системі підготовки здобувачів за спеціальністю 024 Хореографія. *Professional Art Education*. 2024. Т. 5, № 1. С. 45–51. URL: <https://dspace.hnpu.edu.ua/handle/123456789/15859> (дата звернення: 07.11.2025).

9. Сяо Чжан. Народний танець як основа формування професійної майстерності майбутніх хореографів. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2021. № 6 (35). С. 14–18. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/35-6-2> (дата звернення: 07.11.2025).

10. Максименко А. Сучасні підходи до викладання українського народного танцю: традиції та інновації. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2025. № 2 (142). С. 168–180. URL: <https://repository.sspu.edu.ua/handle/123456789/17177> (дата звернення: 07.11.2025).

11. Sidikova N. G., Adasheva M. U. Improving the professional competence of the future choreography team leader. *American Journal of Pedagogical and Educational Research*. 2023. № 17. P. 88–92. URL: <https://americanjournal.org/index.php/ajper/article/view/1342> (дата звернення: 07.11.2025).

12. Козачук О. Д., Косаковська Л. П. Підготовка сучасного педагога-хореографа: теоретичні аспекти. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2022. № 3 (117). С. 219–226. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/21471> (дата звернення: 07.11.2025).

13. Медвідь Т., Терешенко Н. Формування soft skills у процесі фахової підготовки майбутніх хореографів. *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету*. 2021. № 4. С. 165–178. DOI: <https://doi.org/10.31499/2307-4906.4.2021.250233> (дата звернення: 07.11.2025).
14. Хендрик О., Макарова І. Особливості підготовки хореографів у закладах вищої освіти: український та світовий досвід. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2025. № 3 (84). С. 131–139. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/84-3-19> (дата звернення: 07.11.2025).
15. Biasutti M., Habe K. Teachers' perspectives on dance improvisation and flow. *Research in Dance Education*. 2023. Vol. 24, No. 3. P. 242–261. DOI: <https://doi.org/10.1080/14647893.2021.1940915> (дата звернення: 07.11.2025).
16. Gang Y., Zhang B. Investigating the relationship between dance flow and improvisation. *Art and Society*. 2024. Vol. 3, No. 5. P. 72–78. URL: <https://www.paradigmpress.org/as/article/view/1345> (дата звернення: 07.11.2025).